

OU ZANFONA SEMANAL—D' ALEGRÍAS OU DE BAGOAS,—SEGUN QU' O POBO GALLEGO
S' ADIVIRTE, CANTA OU LAYA.

PRECIOS DE SUSCRICION

N-a Cruña, OITO cadelos pequ-nos ó mes—Fora NOVE id.—Número solto UN can grande

!MOI SÁBEA E A PROVIDENCIA!

Non hai verdá máis grande qu' a qu' están as repetindo todol-os días eusaque de memoria e na qu' o mesmo tempo apenas nos fixamos: Quea non habrá repetido por calquer motivo aquilo de *moi sábea é a providencia*.

Esta ver lá que se demostra outras tantas veces como dis que peca o xusto no día, faise tan palpabre na nosa pobraion, vémol-a tan amiúdo e sentimola tantas veces qu' a penas facemos caso nin reparamos n-ela.

Si non fora pol-a sabelucia d'a providencia qu' o ver as medidas preparatorias d' a xunta de sanidá, pra recibíremos o vrau, e ver os desvelos, traballos e fatigas que pasan pra sanear a pobraion e librala por todol-os medios inaximables e qu' están o se u alcagee, d' as consecuencias que tean sempre as calores, si non fora por éla que nos pillou d' a suaman e mándanos en ves de días de Xunio días d' o Nadal, algúis hastra con frío e todo, non sabemos qu' houberá sido de nos, andando com' anda a policía urbana.

Non é abondo que se barran as calles, algunhas d' elas duas ou tres veces ó día: é necesario algo máis.

É necesario qu' ó chegar este tempo en qu' as calores debían apartar, nos alcantrase preparados pra recibilos sin ningunha cras de recelo nin temor.

Qu' a xunta de Sani lá tomara as medidas que debía, porque val máis un *prosi acaso* que cenquen ó día. Qu' os viciños mesmos en ves de poñer obstáculos á qu' esta cumprira com' era debido, toran os primeiros en axudala, e cando así non o fixese, denunciála ante a opinión pública pra que se soupese como cumprían os que debían velar pol-a sanidá e á quen había que pedir contas e facer cargos e eisixir responsabilidads o día que por disgracia tivéramos d' hóspede calquera d' eses viaxeiros de vrau que tantos estragos fan n-as porbaciós á que chegan e donde a policía urbana é letra morta.

Qué sería de nos outros con un vrau caluroso, escasos como estamos d' augas potables e d' a hixiene pública que temos si lle dera aganade vir e estabrecerse por ambas Atochas, Campo d' Artillería ou n-outros barrios en donde máis que viven las de persoas semellan selo d' animás.

Pra entoncez habían de ser os cambracs, e aquela tomariáse medidas que pol-a preza e por seren fora de tempo quizais desen peir resultado e qu' en ves d' acubar o mal aiúdo o au mentasen, escagallando o que debía estar xunto, non habría santo que non se puxase en noventa, e élos con moita razón faríanse os xordos botándose a conta de que non se debe axudar á quen non se axuda.

Cumpra como boa, déixase de ter consideracion, que calquera, hastra o menos malicioso, dirá qu' e si non ten propiedades n-eses barrios parece que lles

encargaron que non transitaran por eles, ou que son parentes, non d' os infelices habitantes, sinon d' os donos.

A Providencia, que sabe o modo que teñen de cumprir total-as xuntas en xeneral e a nosa en particular e-o seu cometido, non quixo poñelas n'un apreto e deixou o vrau pra mellor ocasion a ver si pra d' aquela pode vir sin peligro d' a salú pública.

Démoslle, pois, as grazas, en vas d' acriminala pol-o tempo que nos está mandando.

UN VIAXE Ó PAÍS D' OS CHINCHES.

Vede aquí un país, queridos lectores, non descrito aínda por ningún xeógrafo nin mentado n-as novelas de Xulio Verne, e ó que non chegou ningún sabio esplorador nin pisaron quizais os pés d' o infatigable viaxeiro D. Adolfo.

Tratándose d'os chinches, é de supoñer qu' a latitude de seu país non escoderá, por exemplo, d' a d' España; que como n-esta un sol sin telarañas verte á promo seus ardentes rayos sobre o chan e arriba de to lol-os biehos que n'el sustentanse, infundíndolles unha sangue queimona e alritable, esa que sóe chamarse con moita propiedade *sangre de chinche*; pode tamen supoñerse qu' a capital d' este hastr' agora desconocido país é un poblacion grande como Madril, poño por caso, co-a mitá d' os seus edificios vellos que recordan aínda a «francesada» e dan albergue á ducias de familias humanas e á millós de tribus de chinches que disputan o terréo á aquélas, acometéndoas de noite en numerosos exércitos.

A esta capital arribei eu despois d' un naufraxio cal novo Rovinson, atopándome alí con outros naufragos mais que me tomaran a dianteira e qu' aínda endaban co-as taboas salvadoras ó lombo, pois é d' adevirtir que n'aquela terra solo prosperan os chinches: ó avistala de lonxe quedei deslumbrado pol-a sua manitá e por certo efento de relumbron que non m' esprico, maxinando que debia estar habitado por unha raza superior.

Como cheguei de noite non poiden saber si m' habia alquivocado ou non; q que si hotei de ver foi qu' a maor parte d' os transeuntes non debían facer moita sombra nin pol-a talla nin pol-as carnes; busquei e díronme albergue n' unha pousada, donde unha ves ben cenado e mal deitado e habendo prendido n' o sono, despertei ó pouco rato cramando á Dios e á miña nai, pois sintín como si m' estivesen traspasand' o coirc con aguilladas; alcendín a luz pra ver a cara ó enemigo e defenderme si podía,

cando boto de ver con espanto qu' as paredes, techo, piso, cama e roupas desaparecían tras d' unha capa de chinches que se mantiñan diante de min quedos e seréos como si a confianza n-o número lles dise ánemos pra sostér a batalla qu' escomezou ben axiña.

Namentras qu' armado e-o meu garrote escomezeei á repartir leña á dereita e á zurda, berrei pol-a patrona con tod' a forza d' os meus pulmós, remanecendo ésta en roupas menores e colléndome á min e-o traxe mais aliviado que se coneceu n-os tempos vellos e novos.

—Siñora, —dixenlle;—vosté engañoume ó díxime que n-amiña habitacion non habia mais huéspedede qu' eu cando somos millenta e a sua nai; ou me destina outro carto qu non lle pago.

—Que non me paga? Eso habíamolo de ver. ¿E todo por qué?, . por tres chinches que pode haber, pois ha de saber qu' aquí nin o rey escúsase d' eles.

—Tres chinches, eh? Vosté contarásese á sí mesma, seu home e a criada, e non falará d' este enxamo que temos á vista.

—¿A min alcumes? Agora verás, o chinches que somos as mulleres de por acá.

E xuntando a aución ás parolas veuse á min contentes e unllas, e como me colleu d' aquel xeito concluíu d' esgazarme o coiro; pro non parou aquí o conto, sinon qu' acudindo ó ruído que facíamol-os dous liados cantas persoas habia n-a casa chimpáronme fora despois de moerme as costas e facerme pagar un hospedaxe que me quitaban.

Andiven un hó anaco rañándome as ronchas que me fixeran os chinches e ó revolver d' unha esquina doume de bruces con outro, digo, e' un home pequerrecho e cascarrabias que de moita presa viña cara á min; chámame animal, eu chámolle besta, líámonos os dous e ambo; rodamos pol-o chan d' o que nos ergue á paus un d' orden público pra levarnos á prevencion donde de novo entabrei relacións e-os chinches.

A. V. T.

(Continuarase).

CÁNTIGAS

BOA FEIRA!

Quen vai á festa
rompenll' a testa
e perde o que ten,
boa festa lle ven.

(Popular.)

I.

Salin eu d' a miña casa

un lus, pol-a mañan cedo,
à cabalo d' o meu faco.
qu' é lixeiro com' o vento.

Levaba n-a miña alfoixa
un lacon cuáseque enteiro
unha bola de pan trigo,
un bon auaco de queixo
e unha cabaza con viño,
un bó viño, viño vello.

N' a bursa leva' a cartos
para mercar un xuveno
n' a feira qu' o vint' e seis
hai á caron de Lestedo.

Puxen o faco en camiño,
e ende chegando xa preto
de Marrosos, arredeme
pol-o medio d' uns centeos
e-o fin de pillal-o atallo
e chegar á feira fresco.

Arrecadei o meu faco,
pois o chan é moi barrento,
e estonces pidium' o corpo
botar un grollo, e boteino.

II.

Eran así com' as oito;
moi ausente estaba o tempo.
Chiaban os paxariños,
o sol doutraba os penedos:
entr' as herbas d' a cortiña
rebule a auga d' un rego.
Sobr' as follas d' os carballos
d' as silvas, d' os castiñeiros,
moitas pingotas d' orballo
que denoite foi caendo,
rellocian, euasemente,
como estrelas, dende lexos.
O ver tan garrid' o campo
¡pardíolas que daba xenio!

III.

Chegand' ó pé d' un muiño
vin, sentada n'un portelo,
a rapaza mais garrida
qu' á terra botou o cêo,

Unha cariña mais branca
qu' un limpo pano de lenzo,
uns ollos qu' alumeaban
mais qu' a lúa de Xaneiro.

Cando cheguei cabo d' éla
dixenlle:

—Lévem' o demo
si vin ollos mais garridos
qu' eses ollos qu' estou vendo;
nin boca mais pequeniña,
nin uns labres mais bermellos,
nin un corpo mais xeitoso,
nin unhos pés mais pequenos.
¿Cómo te chaman, roxiña?
—Cando estou moi lonxe á berros.
—Seique tés gana de leria!
Fala, neniña, ¿tés medo?
—Bóol.. xa sei que me non comes
pois teño duro o pelexo.
—Non molas, dim' o teu nome.
—¿Pra que queres tí sabelo?
Pois o mesmo que me puxo
dempois de nacer, o crego.

Vaya, sigue o teu camiño
pois aquí perdel-o tempo.
—Abofellas! ¡vaya un conto!
Vidiña, non che dou creto.

¿Serás brava como un toxo
tan garrida cara tendo?

Vamos rapaza, sé boa,
e dime axiña, n'un verbo,
cal é o nome que n-a pia
os padriños che puxeron.

—Pois ben; chámome Xuana,
Marica, Pepa, Remedios,
Cristoba, Esteva, Farruca,
Catuxa...—Ton, tou, ¡qué deño!

Dí que te chamas prenóstico
e mais presto acabaremos.

Pero, miña filla, abasta
de parolas, que xa lelo
me volves; fala ben, nena,
dim' o teu nome, de certo.

—Boite! pois chámome Andresa.

—Dende agora lle prometo
á San Andrés do Teixido
unha festa n'este inverno.

Agora pois, miña xoya,
vamos, qu' inda teño tempo,
á botar xuntos un trago
e ademais un par de netos.

—Dios ch' o pague, mais non como
non tendo coñecemento...

—Va, va! Déixate da contos;
un bon lacon aquí levo,
pan e queixo, e levo un viño
d' aquel que dá folg' ó peito.

IV.

Por fin, foi aquela nena
Pouco à pouco amolecendo:
Collin as miñas alforxas,
Comimos como dous nenos
E botamos uns bons tragos
D'aquel viño milagreiro.

Oimos tocar ás doce
N' a parroquia de Lestedo
Estabámos tan adiante...
Chegarammos á poñernos
tan maduros como figos..
Cando (quixera esquencelo)
Apareceron dous mozos
Fórtes como dous esteos,
E botáronsem' enriba
Mallando en min tan á éito,
Que, présto, n'o chan cainme
Perdend' o coñecemento.

V.

¡Moi escura estaba a noite!
Recordei... e tiven medo,
Cando volvin a o sentido
C'os meus ollos entrabertos.
Alembreime de Andresaña,
D'os que o corpo me moeron,
D'o meu faco, d'as alforxas,
D'a bursa d'o meu diñeiro.
Cacheéime... nin un carto:
E nin faco, nin alforxas;
Todo foi á dar ao inférno.
Erguinme, non sin traballo,

Con tan negros pensamentos
O corazón tan ferido,
Tan doridol-os lomedros,
Que camiñar non podía.
Aquí cayó, aló tropezo,
Poiden chegar lastr' a casa.
Cand' estaba amanecendo,
Atirisido de frío
E ben quent' o meu pe'oxo.

VI.

Deprendan todos de min
Os rapaces d'estos tempos.
Quén quixer coller a froita
Que s' atopa no hórto alleo,
Perde, coma min, a besta
As al'orxas, o diñeiro:
E, de contra, sae' o corpo
Que mesmo da noxo velo.
Con máis paus, que léva o liño
Para tirarll' os tomentos.

Benito Losada

INDIGAGIOS

A eses rapaces que de si prendados
aspiran ó ditado d' esquirtores
e sin tér os seus fins xustificados,
mortifican ás prensas con primores
feitos á prazos e d' unha ves dados
para qu' os saborden os lentores.
seguides o meu consello paso á paso,
perdoarlles e non lle fagás caso.

Co'as mocéas que vëndose fermosas
por obra e gracia d' óptica ilusión
erén unha carga seren vertuosas
y-exercen por costume a compasión,
fácendo a un e outro avariciosas
pormesas que realizan con tesón,
tratai de que chegue voso afán ó ceaso
mais dempois d' esto non lle fagás caso

Os homes que un día e outro día
se queixan da enquina d' os gobernos
por qu' esquencen o que lles valeria
para facelos n-o poder eternos,
si xusticia recaman a porfia
y-empoleirados fan á d' os infernos
as consideraciós poñendo a raso
si é qu' os ouvides non lle fagás caso

Y-a tod' o que c' o crítico escarpelo
alcoutra sempre o mal en corpo alleo
sin tér en conta que tan louco anhele
non satistai d' a crítica o desexo,
como iñorante é forza desposeelo
de tan difícil importante emprego,
cantarlle a palinodia por si acaso
y anque ourcare non lle fagás caso

R. Pesqueira Crespo.

Madrid.

DISGRACIADOS!

I.

¡Qué noite aquela, gran Dios!

¡Qué noite de chuvia e tronos!
Espántame soasmente
C' aquela noite o recordeo.
De cando en cando alomeábase
O ceo con algun lóstrego,
E case no mesmo instante,
Estralaba un roneo trono.
Alá... moi lonxe,... moi lonxe
Oianse oubeal'os lobos,
Y-o vento desperguizábase
Entre os carballos y-os soutos,
E corria... é retorcíase
E voaba com'un tolo.
Po-lo camiño real,
Iban caíndo de sono,
Unha muller enfermiza,
Con un meniño n-o colo,
¡Disgraciados! Aquel frío,
Que lles traspasaba os hosos,
Arrancáballes mil bagoas,
Qu' escorrian d' os seus ollos.
E xa moi cer a... moi cerca...
Oianse oubeal-os lobos
E os seus ollos alomecaban
Eiqui y-acolá n-os soutos
A nai apertaba ó fillo,
Contr'ó seu delgado corpo
E dicialle: "filliño,
Vamos á come-l-os lobos."
"Eu quero, quero pan...."
Dille ó fillo—"Y-eu non podo
Darcho, por que non cho teño.
Nin unha adentada solo
...¡Teño fame!... ¡Teño fame!"
Repete o neno entre choros
Y-a nai chorando contesta
"¡Non podo.... fillo.... non podo!"

II.

Postos n-o lombo os zapatos,
N-a punta d'un groso pau
Iba ó d'a tia Antona,
E detrás iba ó seu can.

De cando en cando volvia,
O mozo, os ollos atrás,
Y-unha bagon l'escorria
Dend'as menixelas ó chan.

Limpaba Xan a bagulla
Co-aquela callosa man,
E non ben esto facia
Miraba dimpois ó can
E dicialle moi triste
"Adios Fiel volveté xá.
E cando chegues ás chousas,
D'o noso probe lugar,
Haslle de decir á todos,
Que xa non m'han de ver mais.
Levo metido n-o corpo
Que n-a guerra m-han matar
Haslles de dicir á todos,
Que lle pide por Dios Xan
Que lle recen unha salve
Que n-a guerra ó van matar,
¡Adios adios amiguiños!
¡Adios queridina nai!
¡Adios Farruca da alma!
¡Adios mozas d-o lugar!
¡Adios todos, adios todos!
Non vos volverei ver mais

Levo metido n-o corpo,
¡Que na guerra m-han matar!

III.

O dór d-a nai que ve o fillo
Chorando pedirlle pan;
O d'o fillo que solliña
Deixa n-o lugar á nai,
E vai á guerra é unha bala
Veno por fin a matar,
Non é nada en comparanza
C-o padecer é penar.
D'o probe fillo que perde
Para *¡sempre!* á sua nai....
Mais... calo porque o silencio,
Fala mais que o mal falar.

Jesé Alguero Penedo.

Ó MÓR D' A LAREIRA

PRIMEIRA CONFESION.

PRÓLOGO.

Manoela téa doce anos, y-é unha nena d'as mais boniteiras d' a vila.

Seus pais, que son moi relixosos, alcontrábanse non sei como por qu' a nena non se confesara aínda.

Unha tarde sua nai, á señá Pepa adivirtiu á Manoela qu' á mañan seguinte debía d' ir dicir seus pecados ó Frade Xacome.

Un cabo d' o reximento de Luzon, amigo d' a nai sostiña qu' *había tempo*, pr' o cabo tiña n-a casa fama d' *herece*, é naide lle fixo caso.

A nena contoull' ó conto á Delores, rapaza amiga sua dend' a edá de catro anos

Alcerráronse xuntas: faláron, pór certo duas horas, e dempois Delores saiu d' o cuarto deixando á Manoela sóla. Os ánxeos d'o ceo com' as volvoretas, veaban sobr' a sua frente serea, e-a poreza d' a nena n' había lexugado nengún pensamento malino.

EXAMÉN DE CONCENCIA.

1

Manoela falaba d' esta maneira:

«Perguntárame si faltei ó repesto de meus pais y-eu diréille que non.

«Perguntárame si xurei o nome de Dios *en vano*....

«Digo eu penso que será tod' o que me fale: ¡porqu' os pecados q' un fai ó día son tantos!...

Onte dixen que me doía a cachola n-o instante d' a fuliada... por qu' as *fuliadas* poñenme ós nervos...»

«Marmulei d' o dengue de Sabela de Galdan.»
«Todo esto teño que decirlle.... ¿E que mais?»
¡Ah! x' o recordo: que desobedezo a miña nai cando me manda irme cedo ó leito.

«O derradeiro mes caeume o pan no chan e non-o biquei.

«Hoxe cheguei tard' á misa....

«Que mais, que mais....?»

E Manoela durmeuse poñend' os pecados en ringuleira....

II

DESPERTOU.

A outra mañan, á nena e amiga foron a irexa.

Y-esta quedouse un pouco lonxe, namentras a rapaza chegaba sua preciosa cabeciña á reixa d' o confesonario.

A amiga ouservaba que Manoela volviase de cand' en cando á mirala de tal maneira que cada olleada parecía unha pregunta.

Oiuse que decía: «Si padre» e dentro d' o confesonario oubias' un ruído qu' espresaba espanto...

Manoela acabouse de confesar e volveu cabo d' a sua compañeira.

¿E que tal? dixoll' esta en gallego, e Manoela respondiulle:

—¡Botoum' unha penitencia atrás...! Unha penitencia longa, longa. Perguntoume unha chea de cousas qu' eu non sei o que senifi can.

—Pro, ¿perguntouche *sobr' aquilo*...

—Eu n-a dúbida, respondiull' á todo que sí

—Pro... dixéchelle...

—Cala muller, cala; eu, os demos me leven sí soupen nunca...

N-este instante pasou o *pergeiro* botand' o bando e-o ruído d' o tambor apagou á vos de Manoela...

III.

HAY TENPO.

Duraute tod' o día o pai e-a nai d' a rapaza fuxían d' ela.

Unha tía que tiña alcerrouse n-o sobrado dicindo que lle doían as moas.

A amiga qu' estaba cabo d' a dona, sofriu mil preguntas n' a nosa lingua, dicindo sempre que nada sabía d' o froito d' a confesion.

O cabo segundo chegou á hora d' o xantar. A nena achegou' á el n-a testa dicindolle:

—¿Que quer dicir... *tal cousa!*

Pechou os ollós ó cabo de Luzon, ó tempo qu' a familia chegaba pra comezal-o xantar, ó dirixidos' ó pai de Manoela, díxolle:

— ¡Non cho dixen eu, qu' *habia tempo* . !

O pai, ind' á un lado; contestoulle.

— Escóita: ti qu' andiveches pol-o mundo, ti qu' eres un pouco leido é sabes moi ben onde tel-a man direita contestall' ó que seipas ou poidas. A min non me está ben, é a moral d' a casa non o permite.

UN SONO

(Conclusion)

Aquelas palabras caeron sobr' ó meu corazón cal se fora promo derretido; ademais conocean que tiña razón e h-rmosa nena, tales formas non podían prestarse ó coxeto á qu'eu quería des'inalas, eran como os canastelos de neve que se desfan o' noso contaoto, ou como as pinturas d'as abelañas ó quedar entr' as rudas xemas d'os dedos d' o mortal.

A pesar de todo é d' a reacion que esperimetei, eu non era dono de separarme d' aquel idolo, sua mirada grileira penetrábame hastr' o espírito dándolle cen mil voltas, atraime hácia si como un iman, por que adiviñaba en éla á síntesis d' unha dicha incomparable.

¡Ai miña preñidña!, dixen arroxandom' os seus pés, dame un agarimiño d' o teu lado é fai estes momentos eternos qu' é a' uneca gloria a' que aspiro; non quero mais deleites qu' o mirarte, escoitar esa vos armoniosa, aspirar esa terra ademófera que te rodea. Destonces éla estendeu as maus sobre á miña cabeza é dixo: Recibe de parte de Dios as gracias de ese cariño que che scabo d' enfundir, é comprende que é xeneral entre todos os habitantes de este mundo, todos nos amamos de esa maneira sin distincion de edá nin seuso. Calou é continuou c' as mañas só os meus rizos que acariciaba cal se fora unha nai o seu fillo, y-aquelas mas parecían fresco algodón é despedían un fruido saudable qu' apoderandose d' os nervos inoculaba n' os meus sentidos á verdadeira felicidade que n' a terra xamais soñara.

Non sei canto tempo parei ali porque as horas voaban y-os dias sucedíanse sin que me desprocatase d' elo, aleontrabame sumido en un placer tan inmenso que xa á imaxinacion se hachaba dormente é concret' a quela situación creendo imposible dicha maor. Asi quedei extasiado, cando volvin d' o letargo desapareceu a beleza d' o meu lado; sabe Dios canto habia padecido xunto de min, miserabile peregrino cheo d' a rain lepra colliada entr' á humanidade! mirei en derredor é foi moit' ó meu espanto ó divisar á prodiga Naturaleza, axudada polo-inxenio d' os mouradores d' a quel praneta; ali perdiase ó gusto, estensas grutas d' elevados álbes parecían tocar aquel ceo azul de cote, estendendo n' o eter a sencia das froles abigarradas d' o seu produto, baixo estas, caprichosas arbostos de distintas formas despedindo frescura é húlidos encantadores regaban c' a sávia as douradas herbas que cal rayos de sol trepaban polo seu trono abrenxendo coidadosamente, ó

piso era unha dilatada alfombra enxoita é branda, donde á pranta hollaba desnuda, sin temor á humidá nin os vichos, á lús de tres soles realizaba aquela prespentina céleca n' habia tarreo inculto de ningunha crase, certos animás parecidos ós monos eran os labradores d' aquel rico pais querbad' é pintoresco. Levanteime d' o chan estimulado por tanta grandez, volvin os ollos á Dios é con sonrisa n' os labres y-un amor extraño n' o corazón dixen ¡Bendito seas Dios Omnipotente, velaqui tes unha criatura que te adora como nunca, eu son d' hoxe mais ó que alcanza ó subprime honor de chamarse teu escravo! ¡Bendito, bendito seas Pai queridiño! Feita esta oración aínda me hachei con mais alegría, quixen recorrer tod' aquel hourizont' encantador, pró ó ir a vota-los pés vin que, sin molestarme en dar paso tras paso, era conducido por so- alfombra com' a lancha veleira riba de tranquilo lago. Non sei d' est' nces ó que puiden contemplar soamentres que cando me creían feit' un d' os espintus beniaventurados de que falan os poetas n' os momentos d' inspiracion escoitei estas palabras d' amarga realidá: *Carlos, Carlos; aquí tienes el chocolate, levántate que ya dieron las nueve.* D' aquela despertei mirei pra ó desauo, cal se fora unha pócima, é volvin á cerra os ollos pro eu xa non reconcilieí ó sono; ó fin tivenme que poñer de punta é vestirme interin decia: ¡que gusto é soñar, que vida mais boa debe ser á d' os mortos!

CARLOS POL CAAMAÑO.

FUNGUEIRAZOS

O noso apreciabile colega "El Escobon de Bentanzos, tomou por broma un solto que publicamos n-o número pasado, sobr' o alumbrado sin facerse de cargo qu' a qui tamen queríanos poñer coma estiveron eles o ano pasado, pois non se trataba d' us cantos farós sinon d' a terceira parte d' o alumbrado.

En canto que di d' un señor EDISON, nas outros non-o conocemos nin é fácele que veña (si é algun viaxeiro) por aqui en moito tempo, por mais que trata de chamalo señor Fariña.

Hai quen asegura que coma é americano non se leva ben cos franceses.

Non sabiamos que se habia dad' órden pra qu' a guardia civil non salira as estaciós do paso d' o tren-correo, hastra qu' o notamos estoutro día na estacion de Bentanzos por facer falla, e dixeronos que xa habia moito tempo non se via uniforme de ningunha cras á hora d' o Correo an se se buscasse c' un candil.

¿Por que non dispon o comandante d' o posto de Betanzos que suba unha parexa de noite siquera os domingos?

O señor don Antonio Vazquez, diputado por Betanzos, non virá como todol-os anos a pasar a temporada de vrau entre nos outros, hastra que consiga se pubrique

na Gaceta, a real orden concedendo á academia perparatoria á aquela cibda. Así nolo asegurou persona qu' está ben informada.

Nada mais escandaloso qu' o que pasa na praza d' abastos.

A unha señora que mercou un pouco pescado puxeron de volta e media porqu' a moneda con que pagou non lle parecia boa á pescadeira.

Despois de traela d' Herodes pra Pilatos e convencidas de qu' a moneda era boa deixaron marchar pro deantes botáronlle mais responsos d' os que bota un crego en enterro de rico.

Os monicipás, coma sempre, facéndoos o tonto e poñéndose de parte de quen lles parece, teña ou non teña razón. Pro eles sempre a teñen e poderosa pra facer o que mais lle convén.

Parce qu' a cousa non queda com' adoita, pois aseguraronos que pasará o xugado, pra que sirva d' escarmento.

Sesión municipal d' o lus.—Baix' a persidencia d' o señor Garcia Collazo, asistid' os concexás señores Lamela, Villardefrancos, Golpe, Morodo, Blanco e Pardo Gonzalez, douse comenz' a sesión monecical ordinaria, pois non habendo mais que dous asociados non se poido celebrar a d' a xunta pr' a que se habia convocado.

Aprobada a anta d' a sesión anterior, leus' unha comunicacion d' o gobernador civil, desostimando a terciaria interposta por don Jose Tatoadá pol-a custión d' o desfaleo, e outra de don Enrique Alsina, referente a pertensión d' o auntamento, pr' a condonación d' o débito que ten solicitado d' o ministro d' Hacenda.

Procedeuse o sorteo por seuciós d' a nova xunta d' asociados, e foron desinadol-os señores siguientes:

1.ª seución.—Propietarios—Señores don Antonio Lino Martinez Pereira, Juan de la Pradilla Calviño, Jose M. Caruncho Becerra, Manel Fernandez Salgado Manuel Ramirez Carvajal, Clemente Suarez Isla, Angel Barrós Olando.

2.ª seución.—Vendedores de frutos coloniales o por maor—Don Francisco Ferrer, Manuel Madio e Fernandez Emilio Vidal Alonso.

3.ª seución.—Tendeiros de comestibles—Don Inocencio Sanz, Manuel Losada Prado.

4.ª seución.—Viños, angardentes, aceit' e vinagre—Don Manuel Lopez Sanchez, Benjamin Pereiro Berrojo, Genaro Gonzalez Rodriguez.

5.ª seución.—Textidos, ferreteria, louza e outros artigos—Don Juan Martos Galván, Ildfonso Redondo Lago, Enrique Rodriguez Lopez, Atanasio Roje Seoane.

6.ª seución.—Axentes. comisionistas, corredores e frabricantes—Don Manuel Santiago Castelo, Manuel M. Soto e Andres Soto Ramos.

7.ª seución.—Banqueiros—Don Jose Cardesueñer Garriga, Juan Carreras Precas, Eduardo Atocha Vida, Jose Perez Laez.

8.ª seucion.—Tratantes, especuladores e vendedores de todas crases—Don Agustin Escudero.

9.ª seución.—Profesiós cevis—Don Antonio Herrero Rodriguez, Enrique Alvarez Losada e Jose Vilar del Valle.

10.ª seución.—Artes e oficios—Don Gregorio Ponte Mella.

Concedeuse licencia pr' obrar varias casas e despois d' unha lixeira descuseón, acordouse que s' entrque a cada maestro d' obras, un exemprar d' o bando publicado ultemamente o que contén as desposiciós a que se han de suxetar na construción d' andamios.

O informe d' o alumbrado aléutrico d' o tiatre, volveu a quedar outra vez sobr' a mesa, pr' acabar mais axiña debiano metér debaixo. En canto sallamos d' o trafego d' un casamento que traemos entre mans xa andará o espedente pra diante.

En vista d' as queixas d' a prensa o señor Golpe pregunta si a persidencia dou orden na sacretaria de non facilitar as noticias que se pedian e que non tiñan o carauter de reservadas.

Contestoull' o señor Collazo, qu' él (erémollos) non habia dad' orden algunha: pro qu' a daría pra que d' a qui en diante se faciliten total-as noticias posibles.

Non habendo mais asuntos de que tratar levantou-s' a sesión.

IMP. DE A. AMENEDO PONTE.

Rua d' a Fita, núm. 7, Cruña

XASTRERIA DE JACINTO SEOANE

Canton Pequeno, núm. 12, baixo

N-este establecemento confeccionase toda crás de prendas de vestir pra señores e nenos, con arreglo ó último figurín d' a moda e co-a perfeución, prontitú e economía que ten acreditado con seus numerosos parroquianos.

Cantón Pequeno, 12, baixo

ANDRÉS MOSQUERA

Santa Catalina, 34, prinbipal.

Se construyen dentaduras artificiales por todos los sistemas conocidos.

Especialidad en trabajos en oro.

A NUNCEOS

PAPELERIA. LITOGRAFIA

E OUXETOS D'ESQUIRTORIO

M. ROEL,
54-Real-54

Compreto sortido en toda clás de papés de fio pra oficinas—de folla longa pra papeleiros e obras—bonifias papés pequenos e comerciais pra cartas—follas, apiceiros, prumas e cunto fai falta n-os esquirtorios.—compretos y-alegantes útiles pra dibuxo, así como tamén articulos pra fumar.—Abondante sortido de libros moi cuquiños pra rezar n-a eirexa siñoras e siñozitas.—Libros con siguideiros pra contas.

Ista casa conta n-o seu espacioso taller c'unha dúzia de rapaces, uns que rascan n-as pedras facendo bonifias cousas e-os lapiceiros d'aceiro, y-outros que fan botar d'as máquenas follas abondo con vistosos cores; e o mesmo fanse traballos pra oficinas civiles e d'os corpos armados, papés e-os timbres moldeados; empresos pra contas, libros siguideiros de mais ou menos follas, como fanse tamen moi boas TARXETAS brancas, de loito e con escudos d'armas ou outras alegorías. Etiquetifias pra os feires, botellas de viño, cervezas e gr'as tendas de medicinas. Letras de xiro, cartés, cartas co-a relacion empresa pra non ter qu' esquirbir tanto n-os comercios, esquelifias pra noticear casamentos, e outras cousas que por ser moitas se m'esquencen.

54, calle Real, 54—A Cruña

MARIANO VAL E C.^A

Santa Catalina, 17

Viños d' Aragon, Castilla, Blanco Chiclana, Riveiro e Valdepeñas.

Viños de mesa como éles n-os atopades n-o pobo, dan forza ós convalecentes, curan o cólera morbo, ós vellos dan longa vida, ás casadas dán refolgo e se contan moitos casos de rasucitar ós mortos. E o secreto d'estas curas beber un neto d'un sorbo, e repitindo estas tomas pagar ben e pedir outro. Pra pifar entre comidas o Chiclana é como un ouro, e ente un vello qu' o catou saheu d'ali feito un mozo. **NON MAIS CALVOS**, qu'este viño fai medral-o pelo á moitos, si con magras de xamon dan unhas fregas ó estógamo.

ZAPATERIA BRIGANTINA

DOMINGO TENREIRO E C.^{IA}

Ruía de Arosa, 12—E. Lanzos

N-esta conceita tenda, á que xusta fam' abona, hay canto a moda pertenda, bó e barato, ¡qu' é perbenda n-estes tempos, segun sona!

Hastra d'o confin d'a terra veñen aquí os materiás; e aquí, co-a rutina en guerra, faise o calzado, á compás d'as nociós qu' a cencia encerra.

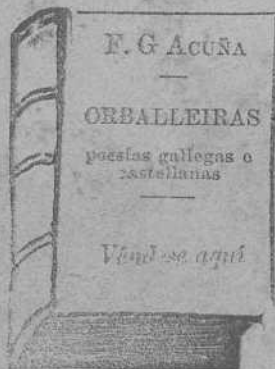
Estética, Xeometría son mayestras n-o taller, director' a Natomía, e dáse os pés outro sér e ó corpo mais gallardía.

GRAN TINTORERIA D'O PALENTINO

Calle d' Orzan, 68

N-este acreditado establecemento tíñese de todol-os colores e quitanse toda clás de manchas ás roupas, así de siñoras como de cabaleiros; ademais lávanse cobertores de lan, usados ou novos, dáselles o coor que queira e sácaselles o pelo; todo moi baratiño e co-a preferencion que ten acreditado.

NON ESQUENCERSE:—Orzan, 68, Cruña.

F. G. ACUÑA

ORBALLEIRAS

poemas gallegos e castelanas

Véndese aquí

A FULIADA

PREÓDECO SEMANAL D' ENTERESES MORÁIS E MATERIÁS.

Sal á lus todol-os aueces

Precio de suscricion:—Oito cadelos pequenos ó mes

Número solto UN can grande

EMPRENTA DE

A. AMENEDO PONTE

Rua de Fica, núm. 7

Faise aquí toda clás de traballos, ben e barato.